

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 169

“Για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς στις ανεξάρτητες χώρες”

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 7 Ιουνίου 1989, στην εβδομηκοστή έκτη σύνοδο της, Αφού έλαβε υπόψη τους διεθνείς κανόνες που περιέχονται στη σύμβαση και τη σύσταση για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς, 1957, Αφού υπενθύμισε τους όρους της Διεθνούς Διακήρυξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου, του Διεθνούς Συμφώνου που αναφέρεται στα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, του Διεθνούς Συμφώνου που αναφέρεται στα αστικά και πολιτικά δικαιώματα και πολλά άλλα διεθνή κείμενα σχετικά με την πρόληψη της διάκρισης, Αφού έλαβε υπόψη ότι δεδομένης της εξέλιξης του διεθνούς δικαίου από το 1957 και της εξέλιξης που σημειώθηκε στην κατάσταση των αυτοχθόνων και νομαδικών πληθυσμών σε όλες τις περιοχές του κόσμου, είναι αναγκαίο να υιοθετηθούν νέοι διεθνείς κανόνες πάνω στο θέμα, με σκοπό να καταργηθεί ο προσανατολισμός των προηγουμένων κανόνων που στόχευαν στην εξομοίωση, Αφού αναγνώρισε την επιθυμία των εν λόγω κρατών να έχουν τον έλεγχο των δικών τους θεσμών, τρόπων ζωής, της οικονομικής τους ανάπτυξης και να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την ταυτότητά τους, τη γλώσσα και τη θρησκεία τους στα πλαίσια των Κρατών όπου ζουν, Αφού σημείωσε ότι σε πολυάριθμα μέρη του κόσμου, αυτοί οι πληθυσμοί δεν μπορούν να απολαμβάνουν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα στον ίδιο βαθμό που τα απολαμβάνει ο υπόλοιπος πληθυσμός των Κρατών όπου ζουν και ότι οι νόμοι τους, οι αξίες, οι συνήθειες και οι προοπτικές τους έχουν συχνά υποστεί μια διάβρωση, Αφού επέστησε την προσοχή στην ιδιαίτερη συμβολή των αυτοχθόνων και νομαδικών πληθυσμών στην πολιτιστική διαφοροποίηση και στην κοινωνική και οικολογική αρμονία της ανθρωπότητας καθώς επίσης και στη διεθνή συνεργασία και κατανόηση, Αφού σημείωσε ότι οι παρακάτω διατάξεις έχουν θεσπιστεί με τη συνεργασία των Ηνωμένων Εθνών, της Οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών για τη διατροφή και τη γεωργία, της Οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας καθώς και του Διαμερικανικού Ινστιτούτου Ιθαγενών, στα κατάλληλα επίπεδα και για τους αντίστοιχους τομείς, και ότι προτείνεται η συνέχεια αυτής της συνεργασίας ώστε να προωθήσουν και να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους, Αφού αποφάσισε να αποδεχθεί διάφορες προτάσεις σχετικές με την μερική αναθεώρηση της σύμβασης (No 107) για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς, 1957, ζήτημα που αποτελεί το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης που θα αναθεωρεί τη σύμβαση για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς, 1957, Αποδέχεται σήμερα, 27 Ιουνίου 1989, την παρακάτω σύμβαση, που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς, 1989”.

ΜΕΡΟΣ Ι.
ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
Άρθρο 1.

1. Η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται :
  - a) στους αυτόχθονες πληθυσμούς των ανεξάρτητων χωρών οι οποίοι διαφέρουν από άλλους τομείς της εθνικής κοινότητας ως προς τις κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές τους συνθήκες και διέπονται ολικά ή μερικά από τα δικά τους έθιμα ή παραδόσεις ή από μια ειδική νομοθεσία,
  - b) στους πληθυσμούς των ανεξάρτητων χωρών που χαρακτηρίζονται ως αυτόχθονες από το γεγονός ότι κατάγονται από πληθυσμούς που κατοικούσαν τη χώρα ή μια γεωγραφική περιοχή στην οποία ανήκει η χώρα, κατά την εποχή της κατάκτησης ή της αποικιοκρατίας ή του καθορισμού των σημερινών συνόρων του Κράτους και οι οποίοι, όποιο κι αν είναι το νομικό καθεστώς τους, διατηρούν τους δικούς τους κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς και πολιτικούς θεσμούς ή ορισμένους από αυτούς.
2. Το αίσθημα της αυτοχθόνου ή νομαδικής καταγωγής πρέπει να θεωρείται ως βασικό κριτήριο προκειμένου να καθορισθούν οι ομάδες στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτής της σύμβασης.
3. Η χρήση του όρου “πληθυσμοί”, στη σύμβαση αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ερμηνευθεί ότι έχει επιπτώσεις οποιασδήποτε μορφής στα δικαιώματα που συνδέονται μ' αυτό τον όρο σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 2.

1. Εμπίπτει στις κυβερνήσεις να αναπτύξουν με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πληθυσμών μια συντονισμένη και συστηματική δράση για να προστατεύσουν τα δικαιώματα αυτών των λαών και να εγγυηθούν το σεβασμό της ακεραιότητάς τους.
2. Αυτή η δράση πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα τα οποία :
  - a) θα εξασφαλίζουν ότι τα μέλη των εν λόγω πληθυσμών απολαμβάνουν, με ίσους όρους, τα δικαιώματα και τις δυνατότητες τις οποίες η εθνική νομοθεσία παρέχει στα άλλα μέλη του πληθυσμού,
  - b) θα προωθούν την πλήρη υλοποίηση των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων των πληθυσμών αυτών, με σεβασμό της κοινωνικής και πολιτιστικής τους ταυτότητας, των εθίμων και παραδόσεών τους και των θεσμών τους,
  - γ) θα βοηθούν τα μέλη των εν λόγω πληθυσμών να εξαλείψουν τις κοινωνικοοικονομικές διαφορές που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ αυτοχθόνων μελών και άλλων μελών της εθνικής κοινότητας μ' έναν τρόπο σύμφωνο με τις επιθυμίες τους και τον τρόπο ζωής τους.

Άρθρο 3.

1. Οι αυτόχθονες και νομαδικοί πληθυσμοί πρέπει να απολαμβάνουν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες χωρίς εμπόδια ούτε διάκριση. Οι διατάξεις αυτής της σύμβασης πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς διάκριση στις γυναίκες και στους άνδρες αυτών των πληθυσμών.
2. Καμιά μορφή βίας ή εξαναγκασμού δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για παραβίαση

των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των ενδιαφερόμενων πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τη σύμβαση αυτή.

Άρθρο 4.

1. Ειδικά μέτρα πρέπει να υιοθετούνται, στο αναγκαίο μέτρο, για τη διαφύλαξη των προσώπων, των θεσμών, της περιουσίας, της εργασίας, του πολιτισμού και του περιβάλλοντος των ενδιαφερόμενων πληθυσμών.
2. Αυτά τα ειδικά μέτρα δεν πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με τις επιθυμίες που εκφράζουν ελεύθερα οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί.
3. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να θίγουν την απόλαυση, χωρίς διάκριση, των γενικών δικαιωμάτων τα οποία συνδέονται με την ιδιότητα του πολίτη.

Άρθρο 5.

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης αυτής θα πρέπει :

- a) να αναγνωρίζονται και να προστατεύονται οι αξίες και οι κοινωνικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές και πνευματικές πρακτικές αυτών των λαών και να λαμβάνεται υπόψη η φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ως ομάδες και ως άτομα,
- b) να είναι σεβαστή η ακεραιότητα των αξιών, των πρακτικών και των θεσμών των εν λόγω πληθυσμών,
- γ) να υιοθετούνται, με τη συμμετοχή και τη συνεργασία των πληθυσμών που θίγονται, μέτρα που θα εξομαλύνουν τις δυσκολίες που αυτοί συναντούν κατά την αντιμετώπιση των νέων συνθηκών ζωής και εργασίας.

Άρθρο 6.

1. Εφαρμόζοντας τις διατάξεις αυτής της σύμβασης, οι κυβερνήσεις οφείλουν :
  - a) να συμβουλεύονται τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, με κατάλληλες διαδικασίες, και ιδιαίτερα μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεών τους κάθε φορά που προβλέπονται νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα που θα ήταν δυνατό να τους θίξουν άμεσα,
  - β) να παρέχουν τα μέσα με τα οποία οι εν λόγω πληθυσμοί μπορούν επί ίσοις όροις τουλάχιστον με τους άλλους τομείς πληθυσμού να συμμετέχουν ελεύθερα και σ' όλα τα επίπεδα στη λήψη αποφάσεων στις εκλογικές οργανώσεις και τους διοικητικούς οργανισμούς και άλλους που είναι υπεύθυνοι για τις πολιτικές και τα προγράμματα που τους αφορούν.
  - γ) να παρέχουν τα μέσα που θα επιτρέπουν την πλήρη ανάπτυξη των ιδιαίτερων θεσμών και πρωτοβουλιών αυτών των λαών, και, εάν υπάρχει ανάγκη, να δίουν τους απαραίτητους πόρους γι' αυτό το σκοπό.
2. Οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται σε εφαρμογή αυτής της σύμβασης οφείλουν να είναι καλής θέλησης και με μορφή που να αρμόζει στις περιστάσεις ώστε να επιτευχθεί μια συμφωνία ή να υπάρξει μια συναίνεση στο θέμα των προτεινόμενων μέτρων.

Άρθρο 7.

1. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν για τις δικές τους προτεραιότητες όσον αφορά στη διαδικασία της ανάπτυξης, στο μέτρο που αυτό έχει μια επίπτωση στη ζωή τους, τα πιστεύω τους, τους θεσμούς τους και την πνευματική τους ζωή καθώς και στη γη που κατέχουν ή χρησιμοποιούν μ' έναν άλλο τρόπο, και να ασκούν, όσο είναι δυνατόν, έναν έλεγχο πάνω στην ιδιαίτερη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική τους ανάπτυξη. Επιπλέον, οι εν λόγω πληθυσμοί πρέπει να συμμετέχουν στην επεξεργασία, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των σχεδίων και προγραμμάτων εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης που θα ήταν δυνατό να τους θίξουν άμεσα.
2. Η βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας των ενδιαφερόμενων πληθυσμών και του επιπέδου υγείας και εκπαίδευσης με τη συμμετοχή τους και η συνεργασία τους πρέπει να έχει προτεραιότητα στα συνολικά προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών όπου κατοικούν. Τα ιδιαίτερα σχέδια οικονομικής ανάπτυξης αυτών των περιοχών πρέπει να γίνονται κατά τρόπο ώστε να προωθείται μια παρόμοια βελτίωση.
3. Οι κυβερνήσεις πρέπει να φροντίζουν, όταν υπάρχει λόγος, να πραγματοποιούνται μελέτες σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, να εκτιμάται η κοινωνική, πνευματική, πολιτιστική και περιβαλλοντική επίδραση που θα είχαν σ' αυτούς οι προβλεπόμενες δραστηριότητες ανάπτυξης. Τα αποτελέσματα αυτών των μελετών πρέπει να θεωρούνται ως βασικό κριτήριο για την έναρξη εφαρμογής αυτών των δραστηριοτήτων.
4. Οι κυβερνήσεις πρέπει να λαμβάνουν μέτρα, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, για να προστατεύουν και να διατηρούν το περιβάλλον στους χώρους όπου κατοικούν.

Άρθρο 8.

1. Εφαρμόζοντας την εθνική νομοθεσία στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα έθιμά τους ή το εθιμικό τους δίκαιο.
2. Οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί πρέπει να έχουν το δικαίωμα να διατηρούν τα έθιμα και τους θεσμούς τους, εφόσον δεν είναι ασυμβίβαστα με τα θεμελιώδη δικαιώματα που καθορίζονται από το εθνικό νομικό σύστημα και με τα αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα σε διεθνές επίπεδο. Πρέπει να θεσπίζονται διαδικασίες, όταν υπάρχει ανάγκη, για να επιλύονται οι τυχόν διαφορές που εγείρονται από την εφαρμογή αυτής της αρχής.
3. Η εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου δεν πρέπει να εμποδίζει τα μέλη των εν λόγω πληθυσμών να ασκούν τα αναγνωρισμένα σ' όλους τους πολίτες δικαιώματα και να αναλαμβάνουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Άρθρο 9.

1. Οι μέθοδοι που εθιμικά χρησιμοποιούνται από τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς για την καταστολή των διαπραττόμενων αδικημάτων από τα μέλη τους πρέπει να είναι σεβαστοί, εφόσον συμβιβάζονται με το εθνικό νομικό σύστημα και τα αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα σε εθνικό επίπεδο.

2. Οι αρχές και τα δικαιοστήρια που καλούνται να αποφασίσουν ποινικά πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες αυτών των πληθυσμών σ' αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 10.

1. Όταν ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από τη γενική νομοθεσία επιβάλλονται στα μέλη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά τους χαρακτηριστικά.
2. Η προτίμηση πρέπει να δίδεται σε μορφές κυρώσεων άλλες από τη φυλάκιση.

Άρθρο 11.

Εκτός των προβλεπόμενων από το νόμο περιπτώσεων σχετικά με όλους τους πολίτες, η υποχρεωτική παροχή προσωπικών υπηρεσιών, αμειβομένων ή μη, που επιβάλλεται με οποιαδήποτε μορφή στα μέλη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών πρέπει να απαγορεύεται με την επιβολή νομίμων κυρώσεων.

Άρθρο 12.

Οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί πρέπει να προστατεύονται κατά της παραβίασης των δικαιωμάτων τους και να μπορούν να αναλαμβάνουν μια νόμιμη διαδικασία, ατομικά ή δια μέσου των αντιπροσωπευτικών τους οργάνων, για να εξασφαλίσουν τον αποτελεσματικό σεβασμό αυτών των δικαιωμάτων. Μέτρα πρέπει να λαμβάνονται ώστε να εξασφαλίζεται ότι σε κάθε νόμιμη διαδικασία, τα μέλη αυτών των λαών θα μπορούν να καταλαβαίνουν και να γίνονται κατανοητά, σε περίπτωση ανάγκης, χάρη σ' ένα διερμηνέα ή με άλλα αποτελεσματικά μέσα.

*ΜΕΡΟΣ II.
ΕΔΑΦΗ
Άρθρο 13.*

1. Εφαρμόζοντας τις διατάξεις αυτού του μέρους της σύμβασης, οι κυβερνήσεις πρέπει να σέβονται την ιδιαίτερη σπουδαιότητα που έχει για τον πολιτισμό και τις πνευματικές αξίες των ενδιαφερόμενων πληθυσμών η σχέση που διατηρούν με τα εδάφη ή τους χώρους ή και με τα δύο, ανάλογα με την περίπτωση, τους οποίους κατέχουν ή χρησιμοποιούν με κάποιον άλλο τρόπο, και ιδιαίτερα τα συλλογικά χαρακτηριστικά αυτής της σχέσης.
2. Η χρήση του όρου “εδάφη” στα άρθρα 15 και 16 περιλαμβάνει την έννοια των χώρων που καλύπτουν το σύνολο των περιοχών τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί κατέχουν ή χρησιμοποιούν με κάποιον άλλο τρόπο.

Άρθρο 14.

1. Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και κατοχής επί των εδαφών τα οποία κατά παράδοση κατέχουν πρέπει να αναγνωρίζονται στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς. Εξάλλου, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα στις κατάλληλες περιπτώσεις για τη διαφύλαξη του δικαιώματος των ενδιαφερόμενων πληθυσμών να χρησιμοποιούν τα εδάφη όχι μόνο που κατέχουν αποκλειστικά, αλλά και αυτά στα οποία παραδοσια-

κά έχουν πρόσβαση για τις παραδοσιακές τους δραστηριότητες και την ύπαρξή τους. Μια ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται για το σκοπό αυτό στην κατάσταση των νομαδικών πληθυσμών και των περιοδευόντων γεωργάνων.

2. Οι κυβερνήσεις πρέπει, εφόσον είναι ανάγκη να λαμβάνουν μέτρα για την αναγνώριση των εδαφών τα οποία οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί κατέχουν κατά παράδοση και για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων τους ιδιοκτησίας και κατοχής.
3. Πρέπει να θεσπίζονται κατάλληλες διαδικασίες στο πλαίσιο του εθνικού νομικού συστήματος για την επίλυση των διεκδικήσεων που έχουν σχέση με τα εδάφη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών.

Άρθρο 15.

1. Τα δικαιώματα των ενδιαφερόμενων πληθυσμών πάνω στις φυσικές πηγές που ανήκουν στα εδάφη τους πρέπει να διαφυλάσσονται ιδιαίτερα. Αυτά τα δικαιώματα περιλαμβάνουν γι' αυτούς τους πληθυσμούς, το δικαίωμα της συμμετοχής στη χρήση, το δικαίωμα διαχείρισης και διατήρησης αυτών των πηγών.
2. Στις περιπτώσεις όπου το Κράτος διατηρεί την ιδιοκτησία των ορυκτών ή των υπόγειων πόρων ή τα δικαιώματα άλλων πηγών που ανήκουν στα εδάφη, οι κυβερνήσεις πρέπει να θεσπίζουν ή να διατηρούν διαδικασίες γνωμοδότησης των ενδιαφερόμενων πληθυσμών με σκοπό να καθορίζουν εάν και κατά πόσο τα συμφέροντα αυτών των πληθυσμών απειλούνται, πριν αναλάβουν ή επιτρέψουν κάθε πρόγραμμα έρευνας ή εκμετάλλευσης των πόρων που έχουν τα εδάφη τους. Οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί οφείλουν κάθε φορά που αυτό είναι δυνατό, να συμμετέχουν στα κέρδη που προκύπτουν απ' αυτές τις δραστηριότητες και να λαμβάνουν μια δίκαιη αποζημίωση για κάθε βλάβη που θα μπορούσαν να υποστούν εξ αιτίας παρόμοιων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 16.

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων που ακολουθούν αυτό το άρθρο, οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί δεν πρέπει να μετακινούνται από τα εδάφη που κατέχουν.
2. Όταν η μετακίνηση ή επανεγκατάσταση των εν λόγω πληθυσμών κρίνονται κατ' εξαίρεση αναγκαίες δεν πρέπει να λαμβάνουν χώρα παρά μόνο με την ελεύθερη συναίνεση αυτών και με επίγνωση των συνεπειών. Όταν αυτή η συναίνεση δεν επιτυχάνεται, δεν πρέπει να λαμβάνουν χώρα (η μετακίνηση ή επανεγκατάσταση) παρά μόνο μετά από κατάλληλες διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί από την εθνική νομοθεσία και περιλαμβάνουν, εάν υπάρχει λόγος, δημόσιες έρευνες όπου οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί έχουν τη δυνατότητα να αντιπροσωπεύονται κατά τρόπο αποτελεσματικό.
3. Κάθε φορά που αυτό είναι δυνατό, αυτοί οι πληθυσμοί πρέπει να έχουν το δικαίωμα επιστροφής στα παραδοσιακά τους εδάφη, μόλις οι λόγοι που αιτιολόγησαν τη μετακίνησή τους και την επανεγκατάστασή τους παύσουν να υπάρχουν.
4. Στην περίπτωση κατά την οποία μια παρόμοια επιστροφή δεν είναι δυνατή, ή καθορισμένη από μια συμφωνία ή, σε περίπτωση απουσίας μιας παρόμοιας συμφωνίας, δια μέσου κατάλληλων διαδικασιών, αυτοί οι πληθυσμοί πρέπει να λαμβάνουν, στο

μέτρο του δυνατού, εδάφη τουλάχιστον ισοδύναμης ποιότητας και νομικού καθεστώτος με αυτά που κατείχαν προηγουμένων και που θα τους επιτρέπουν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της στιγμής και θα τους εξασφαλίζουν την μελλοντική τους ανάπτυξη. Όταν οι ενδιαφερόμενοι πληθυσμοί προτιμούν μια αποζημίωση σε χρήμα ή σε είδος, θα αποζημιώνονται με την επιφύλαξη κατάλληλων εγγυήσεων.

5. Τα άτομα που μετακινούνται ή επανεγκαθίστανται μ' αυτόν τον τρόπο πρέπει να αποζημιώνονται εξολοκλήρου για κάθε ζημιά ή απώλεια που υπέστησαν από αυτό το γεγονός.

Άρθρο 17.

1. Οι τρόποι μεταβίβασης των δικαιωμάτων επί των εδαφών μεταξύ των μελών τους που καθιερώνονται από τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς πρέπει να γίνονται σεβαστοί.
2. Πρέπει να ζητείται η γνώμη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών όταν εξετάζεται η δυνατότητα απαλλοτρίωσης των εδαφών τους ή η μεταβίβαση με άλλο τρόπο των δικαιωμάτων τους επί αυτών των εδαφών εκτός της κοινότητάς τους.
3. Τα άτομα που δεν ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς πρέπει να εμποδίζονται από το να επωφελούνται από τα έθιμα των εν λόγω πληθυσμών ή από την άγνοια των μελών τους ως προς τον νόμο προκειμένου να αποκτήσουν την ιδιοκτησία, την κατοχή ή την επικαρπία των εδαφών που ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς.

Άρθρο 18.

Ο νόμος πρέπει να προβλέπει κατάλληλες κυρώσεις για κάθε μη εξουσιοδοτημένη είσοδο στα εδάφη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών, ή κάθε μη εξουσιοδοτημένη χρήση αυτών των εδαφών και οι κυβερνήσεις πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για να εμποδίζουν αυτές τις παραβάσεις.

Άρθρο 19.

Τα αγροτικά εθνικά προγράμματα πρέπει να εγγυώνται στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς συνθήκες ανάλογες με εκείνες που απολαμβάνουν οι άλλοι τομείς του πληθυσμού σ' ότι αφορά :

- α) στη χορήγηση συμπληρωματικών εδαφών όταν τα εδάφη που διαθέτουν οι εν λόγω πληθυσμοί είναι ανεπαρκή για να τους εξασφαλίσουν τα στοιχεία μιας ομαλής ύπαρξης ή για να αντιμετωπίσουν την ενδεχόμενη αριθμητική τους αύξηση,
- β) στην παροχή των αναγκαίων μέσων ώστε να αξιοποιηθούν τα κεκτημένα από τους πληθυσμούς αυτούς εδάφη.

ΜΕΡΟΣ III.

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 20.

1. Στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας και σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς θα πρέπει οι κυβερνήσεις να λαμβάνουν ειδικά μέτρα για να διασφαλίζεται στους εργαζομένους που ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς αποτελεσματική προστασία όσον αφορά στις προσλήψεις και τις συνθήκες απασχόλησης, στην

- περίπτωση κατά την οποία οι εργαζόμενοι αυτοί δεν προστατεύονται αποτελεσματικά από την εφαρμοζόμενη στους εν γένει εργαζομένους νομοθεσία.
2. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να κάνουν ό,τι είναι δυνατό για να αποφεύγεται κάθε διάκριση μεταξύ των εργαζομένων που ανήκουν στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς και των άλλων εργαζομένων, κυρίως όσον αφορά :
- a) στην είσοδο στην απασχόληση, περιλαμβανομένων και των εξειδικευμένων απασχολήσεων, καθώς και στα μέτρα επαγγελματικής προαγωγής και εξέλιξης,
  - β) στην ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας,
  - γ) στην ιατρική και κοινωνική βοήθεια, στην ασφάλεια και υγεία στην εργασία, σ' όλες τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας και σ' όλα τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την απασχόληση, καθώς και στη στέγαση,
  - δ) στο δικαίωμα οργάνωσης, το δικαίωμα ελεύθερης άσκησης οποιασδήποτε συνδικαλιστικής δραστηριότητας που δεν αντίκειται στις νομοθετικές διατάξεις και στο δικαίωμα σύναψης συλλογικών συμβάσεων με τους εργοδότες και τις εργοδοτικές οργανώσεις.
3. Τα λαμβανόμενα μέτρα πρέπει κυρίως να στοχεύουν στην επίτευξη των εξής σκοπών :
- a) να μπορούν οι εργαζόμενοι που ανήκουν στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων και των εποχιακών, των πρόσκαιρα εργαζομένων και των μεταναστών εργατών οι οποίοι απασχολούνται στη γεωργία ή σε άλλες δραστηριότητες καθώς και εκείνων που απασχολούνται από προμηθευτές εργατικού δυναμικού, να απολαμβάνουν της προστασίας που διασφαλίζει η εθνική νομοθεσία και πρακτική στους άλλους εργαζομένους των ίδιων κατηγοριών στους ίδιους τομείς απασχόλησης, καθώς επίσης και να είναι πλήρως ενημερωμένοι για τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία, και για τα μέσα προσφυγής που βρίσκονται στη διάθεσή τους,
  - β) να μην υπόκεινται οι εργαζόμενοι που ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς σε συνθήκες εργασίας που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία τους, εξαιτίας, κυρίως, της έκθεσής τους σε εντομοκτόνα και άλλες τοξικές ουσίες,
  - γ) να μην υπόκεινται οι εργαζόμενοι που ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς σε πιεστικά συστήματα πρόσληψης, περιλαμβανομένης της δουλείας λόγω χρεών οποιασδήποτε μορφής,
  - δ) να μπορούν οι εργαζόμενοι που ανήκουν σ' αυτούς τους πληθυσμούς να απολαμβάνουν ίσων ευκαιριών και ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και προστασίας έναντι σεξουαλικής παρενόχλησης.
4. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στη δημιουργία αποτελεσματικών υπηρεσιών επιθεώρησης της εργασίας στις περιοχές όπου οι εργαζόμενοι που ανήκουν στους ενδιαφερόμενους αυτούς πληθυσμούς ασκούν μισθωτή δραστηριότητα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων αυτού του μέρους της σύμβασης.

ΜΕΡΟΣ IV.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - BIOTEXNIA KAI AGROTIKEΣ BIOMΗXANIEΣ
Άρθρο 21.

Τα μέλη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν

μέσων επαγγελματικής κατάρτισης τουλάχιστον ίσων με τα παρεχόμενα στους άλλους πολίτες.

Άρθρο 22.

1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προώθηση της εθελοντικής συμμετοχής των μελών των ενδιαφερόμενων πληθυσμών στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης γενικής εφαρμογής.
2. Όταν τα υπάρχοντα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης γενικής εφαρμογής δεν ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των ενδιαφερόμενων πληθυσμών, οι κυβερνήσεις πρέπει, με τη συμμετοχή αυτών των πληθυσμών, να ενεργούν έτσι ώστε να τίθενται στη διάθεση των τελευταίων ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα και μέσα.
3. Τα ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το οικονομικό περιβάλλον, την κοινωνική και πολιτιστική κατάσταση και τις συγκεκριμένες ανάγκες των ενδιαφερόμενων πληθυσμών. Κάθε μελέτη σχετική μ' αυτόν τον τομέα πρέπει να πραγματοποιείται σε συνεργασία με τους πληθυσμούς αυτούς οι οποίοι πρέπει να γνωμοδοτούν σχετικά με τη διοργάνωση και λειτουργική εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων. Όποτε είναι εφικτό, θα πρέπει οι πληθυσμοί αυτοί να αναλαμβάνουν προοδευτικά την ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας των ειδικών αυτών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εφόσον ληφθεί ανάλογη απόφαση.

Άρθρο 23.

1. Η βιοτεχνία, οι αγροτικές και κοινωνικές βιομηχανίες, οι δραστηριότητες που ανάγονται στην οικονομία διαβίωσης και οι παραδοσιακές δραστηριότητες των ενδιαφερόμενων πληθυσμών, όπως η αλιεία, το κυνήγι, το κυνήγι με παγίδες και η συγκομιδή πρέπει να αναγνωρίζονται ως σημαντικοί παράγοντες για τη διατήρηση του πολιτισμού τους καθώς και της οικονομικής τους αυτοδυναμίας και ανάπτυξης. Οι κυβερνήσεις πρέπει, με τη συμμετοχή αυτών των πληθυσμών, εφόσον υπάρχει λόγος, να λαμβάνουν μέτρα ώστε να ενισχύονται και να προάγονται αυτές οι δραστηριότητες.
2. Εφόσον είναι δυνατό, πρέπει να παρέχεται σ' αυτούς του πληθυσμούς, μετά από σχετικό αίτημά τους, η κατάλληλη τεχνική και οικονομική βοήθεια, λαμβανομένων υπόψη των παραδοσιακών τεχνικών και των πολιτιστικών χαρακτηριστικών αυτών των πληθυσμών, καθώς και της σημασίας μιας σταθερής ανάπτυξης διαπνεόμενης από το αίσθημα του δικαίου.

ΜΕΡΟΣ V.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ.

Άρθρο 24.

Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλειας πρέπει να επεκτείνονται στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις σε βάρος τους.

Άρθρο 25.

1. Οι κυβερνήσεις πρέπει να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να τίθενται

στη διάθεση των ενδιαφερόμενων πληθυσμών επαρκείς υγειονομικές υπηρεσίες ή να τους παρέχονται μέσα που θα επιτρέψουν την οργάνωση και διάθεση τέτοιων υπηρεσιών υπό τον δικό τους έλεγχο και ευθύνη, ώστε να μπορούν να διασφαλίζουν, σε όσο το δυνατόν υψηλότερο επίπεδο, τη σωματική και διανοητική τους υγεία.

2. Οι υγειονομικές υπηρεσίες πρέπει να οργανώνονται κατά το δυνατόν σε κοινοτικό επίπεδο. Θα πρέπει να σχεδιάζονται και να διευθύνονται σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές, γεωγραφικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες τους καθώς και οι μέθοδοι τους προληπτικής μέριμνας, οι θεραπευτικές πρακτικές τους και η παραδοσιακής τους φαρμακευτική.
3. Το σύστημα υγειονομικής περιθαλψης πρέπει κατά προτίμηση να στοχεύει στην εκπαίδευση και απασχόληση του υγειονομικού προσωπικού των τοπικών κοινοτήτων και να επικεντρώνεται στην πρωτοβάθμια περιθαλψη, διατηρώντας ταυτόχρονα στενή σχέση με τα άλλα επίπεδα των υγειονομικών υπηρεσιών.
4. Η παροχή τέτοιων υπηρεσιών πρέπει να συντονίζεται με τα άλλα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά μέτρα που λαμβάνονται στη χώρα.

ΜΕΡΟΣ VI.
ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.
Άρθρο 26.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για να διασφαλίζεται στα μέλη των ενδιαφερόμενων πληθυσμών η δυνατότητα απόκτησης παιδείας σε όλα τα επίπεδα, σε ίση τουλάχιστον βάση με τον υπόλοιπο πληθυσμό της εθνικής κοινότητας.

Άρθρο 27.

1. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι υπηρεσίες εκπαίδευσης για τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς πρέπει να οργανώνονται και να εφαρμόζονται σε συνεργασία με τους πληθυσμούς αυτούς για να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και πρέπει να καλύπτουν την ιστορία τους, τις γνώσεις και τεχνικές τους, τα αξιοκρατικά συστήματά τους και τις άλλες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές προσδοκίες τους.
2. Η αρμόδια αρχή πρέπει να μεριμνά ώστε να διασφαλίζεται η εκπαίδευση των μελών των ενδιαφερόμενων πληθυσμών και η συμμετοχή τους στην διατύπωση και εκτέλεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων έτσι ώστε η ευθύνη της λειτουργίας τους να ανατίθεται προοδευτικά, εφόσον πρέπει, σ' αυτούς τους πληθυσμούς.
3. Επίσης, θα πρέπει οι κυβερνήσεις να αναγνωρίζουν το δικαίωμα αυτών των πληθυσμών να συνιστούν δικά τους εκπαιδευτικά ιδρύματα και μέσα, με την προϋπόθεση ότι τα ιδρύματα αυτά θα ανταποκρίνονται στα κατώτερα όρια που θα έχουν ορισθεί από την αρμόδια αρχή μετά από γνώμη αυτών των πληθυσμών. Γι αυτό το λόγο θα πρέπει να τους διατίθενται οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι.

Άρθρο 28

1. Θα πρέπει, εφόσον είναι δυνατό να παρέχεται εκπαίδευση στα παιδιά των ενδιαφε-

ρόμενων πληθυσμών ώστε αυτά να διδάσκονται γραφή και ανάγνωση στη γλώσσα τους, ή στη συνηθέστερα χρησιμοποιούμενη γλώσσα από την ομάδα στην οποία ανήκουν. Όταν αυτό δεν είναι εφικτό, θα πρέπει οι αρμόδιες αρχές να έρχονται σε διαβούλεύσεις με τους πληθυσμούς αυτούς για τη λήψη μέτρων που θα επιτρέπουν την επίτευξη αυτού του σκοπού.

2. Θα πρέπει να λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πληθυσμοί αυτοί θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν ευχέρεια της εθνικής γλώσσας τους ή μιας των επίσημων γλωσσών της χώρας.
3. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα, για τη διαφύλαξη των εθνικών (τοπικών) γλωσσών των ενδιαφερόμενων πληθυσμών και την προαγωγή της ανάπτυξης και πρακτικής εφαρμογής τους.

Άρθρο 29.

Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχει στα παιδιά των ενδιαφερόμενων πληθυσμών γενικές γνώσεις και ικανότητες που θα τα βοηθήσουν να συμμετέχουν πλήρως και με ίση βάση στη ζωή της κοινότητάς τους καθώς και στη ζωή της εθνικής κοινότητας.

Άρθρο 30.

1. Οι κυβερνήσεις πρέπει να λαμβάνουν μέτρα προσαρμοσμένα στις παραδόσεις και την πολιτιστική παιδεία των ενδιαφερόμενων πληθυσμών ώστε αυτοί να είναι ενημερωμένοι για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά, κυρίως, στην εργασία, τις οικονομικές δυνατότητες, τα θέματα παιδείας και υγείας, τις κοινωνικές υπηρεσίες καθώς και τα δικαιώματα που απορρέουν από τη σύμβαση αυτή.
2. Για το σκοπό αυτό, θα γίνεται χρήση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, γραπτών μεταφράσεων καθώς και των μέσων μαζικής επικοινωνίας στις γλώσσες αυτών των πληθυσμών.

Άρθρο 31.

1. Θα πρέπει να λαμβάνονται εκπαιδευτικά μέτρα σε όλους τους τομείς της εθνικής κοινότητας και ιδιαίτερα σε εκείνους τους τομείς που συνδέονται αμεσότερα με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, ώστε να περιορίζονται οι προκαταλήψεις που, ενδεχομένως, καλλιεργούνται σε βάρος αυτών των πληθυσμών.
2. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να διασφαλιστεί ότι τα βιβλία της ιστορίας και η άλλη εκπαιδευτική ύλη θα απεικονίζουν με ακρίβεια, τεκμηριωμένα και δίκαια τις κοινωνίες και την πολιτιστική παιδεία των ενδιαφερόμενων πληθυσμών.

ΜΕΡΟΣ VII.

ΔΙΑΜΕΘΟΡΙΑΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.

Άρθρο 32.

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων των διεθνών συμφωνιών, ώστε να διευκολύνονται οι διαμεθοριακές επαφές και συνεργασία μεταξύ των αυτοχθόνων και των νομαδικών πληθυσμών, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων στον οικονομικό, κοινωνικό, πνευματικό και περιβαλλοντικό τομέα.

ΜΕΡΟΣ VIII.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 33.

1. Η αρμόδια κυβερνητική αρχή για τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτής της σύμβασης, πρέπει να διασφαλίζει ότι υπάρχουν κατάλληλα ιδρύματα ή άλλοι μηχανισμοί για τη διαχείριση των προγραμμάτων που στοχεύουν στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς και ότι διαθέτουν τα αναγκαία μέτρα για την ορθή εκπλήρωση των ανατιθέμενων σ' αυτούς καθηκόντων.
2. Στα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται :
  - a) ο προγραμματισμός, ο συντονισμός, η εφαρμογή και η αξιολόγηση, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, των προβλεπόμενων από αυτή τη σύμβαση μέτρων
  - β) η υποβολή στις αρμόδιες αρχές προτάσεων για τη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων καθώς και ο έλεγχος εφαρμογής αυτών των μέτρων, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς.

ΜΕΡΟΣ IX.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Άρθρο 34.

Η φύση και η έκταση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για να δοθεί ισχύς στην παρούσα σύμβαση πρέπει να καθορίζονται με ευέλικτο τρόπο, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε χώρας.

Άρθρο 35.

Η εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης δεν πρέπει να θίγει τα δικαιώματα και ευεργετήματα που διασφαλίζονται στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς με άλλες συμβάσεις και συστάσεις διεθνών κειμένων, σύμφωνα με νόμους, αποφάσεις, εθνικά έθιμα ή συμφωνίες.

ΜΕΡΟΣ X.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Άρθρο 36.

Η σύμβαση αυτή αναθεωρεί τη σχετική με τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς σύμβαση του 1957.

Άρθρο 37.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 38.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό

Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.

3. Στη συνέχεια η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 39.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση, θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου.

Η καταγγελία θα ισχύει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.

2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 40.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχει κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 41.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 42.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 43.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
- α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτο-

δίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 39, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.

- β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 44.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.